

AR CŽV ĮRODĖ, KAD SĄMONĖ GALI VEIKTI UŽ KŪNO RIBŲ?

Ką iš tikrųjų rodo išslaptinti JAV dokumentai, STAR GATE programa ir šiuolaikiniai Ganzfeld bandymai.

Trumpas atsakymas - ne.

JAV Centrinė žvalgybos valdyba (CŽV, angl. CIA) neįrodė nei telepatijos, nei to, kad sąmonė egzistuoja nepriklausomai nuo smegenų.

Tačiau tikroji istorija daug įdomesnė už interneto mitą.

GATEWAY IR STAR GATE: KAS YRA FAKTAS?

1983 m. atsirado garsioji „Analysis and Assessment of Gateway Process“ ataskaita. Internetė ji dažnai vadinama „CIA Gateway report“, nors ją parengė JAV kariuomenės žvalgybos struktūra. Dokumente analizuojami Monroe instituto metodai - meditacija, hipnozė, binauraliniai ritmai, „Hemi-Sync“, pakitusios sąmonės būsenos ir išėjimo iš kūno patirtys. Tačiau pats dokumentas šių idėjų eksperimentiškai neįrodo. [1]

JAV žvalgyba iš tiesų dešimtmečius tyrė vadinamąjį remote viewing - gebėjimą apibūdinti vietą ar objektą jo nematant.

1972 m. tokius tyrimus pradėjo CŽV, vėliau juos perėmė kitos gynybos žvalgybos struktūros. Programa ilgainiui tapo žinoma kaip STAR GATE. Stanford Research Institute ir kitose laboratorijose žmonėms buvo pateikiami nežinomi taikiniai, o jų aprašymai lyginami su tikrais objektais. Kai kuriuose bandymuose rezultatai buvo geresni, nei būtų tikėtasi vien iš atsitiktinumo. [2][3][4]

„Geriau už atsitiktinumą“ dar nereiškia „telepatija“.

Statistika gali parodyti anomaliją, bet ji nepasako, kas ją sukėlė. Tai gali būti metodinė klaida, informacijos nutekėjimas, vertinimo problema, statistinis svyravimas - arba tikras, dar nepaaiškintas reiškinys.

1995 m. STAR GATE buvo uždaryta ne todėl, kad absoliučiai visi eksperimentai davė nulį, o todėl, kad gaunama informacija buvo pernelyg miglota, nepastovi ir nepatikima praktinėms žvalgybos operacijoms. [2][3]

GANZFELD

Vienas įdomiausių šiuolaikinių metodų - Ganzfeld eksperimentas. Žmogaus akys uždengiamos stalo teniso kamuoliukų puselėmis, naudojamas vienodas apšvietimas ir monotoniškas garsas. Smegenys gauna labai mažai struktūruotos jutiminės informacijos, todėl gali atsirasti ryškūs vaizdiniai, geometrinės formos ar net sudėtingos scenos. [10]

1. Regos laukas Akys uždengiamos perpjautų stalo teniso kamuoliukų puselėmis.	2. Vienodas apšvietimas Regos laukas tampa kuo mažiau struktūruotas ir monotoniškas.	3. Monotoniškas garsas Per ausines leidžiamas vienodas garsinis fonas.
--	---	---

Pats šis reiškinys paranormalumo nereikalauja - jį galima aiškinti smegenų suvokimo mechanizmais. Bet yra kitas klausimas: kai žmogui vėliau reikia iš keturių vaizdų pasirinkti tą, kurį tuo metu „siuntė“ kitas žmogus, atsitiktinai pataikyti turėtų maždaug 25 % kartų. Kai kuriuose eksperimentuose pataikymų būna daugiau.

Mokslas gana gerai paaiškina, kodėl Ganzfeld būsenoje gali atsirasti keisti vaizdiniai. Visai kitas klausimas - ar akluose bandymuose taikiniai parenkami dažniau nei leidžia atsitiktinumas.

ŠIUOLAIKINIS TESTAS: TAISYKLĖS UŽRAKINAMOS IŠ ANKSTO

Prospektyvioje Ganzfeld meta-analizėje KPU 1024 iš anksto nustatyta, kokios studijos bus įtraukiamos ir kada bus atliekamas galutinis testas. Tikslas - bent 921 bandymas. [5][6]

110 / 360	30,56 %	p = 0,0099
žinomi pataikymai	prie 25 % atsitiktinumo	tikslus vienpusis binominis testas

Šiuo metu viešai žinomas prospektyviai įtrauktų tyrimų branduolys yra 110 pataikymų iš 360 bandymų - 30,56 %, kai atsitiktinumo lygis yra 25 %. Tikslus vienpusis binominis testas duoda maždaug $p = 0,0099$. [5][6][7][8][9]

Tai įdomu. Bet tai dar ne galutinis rezultatas.

Perskaičiuojant KPU 1076 posteryje pateiktą 13/40 rezultatą, jame nurodyto $p = 0,05$ atkartoti nepavyksta - tikslus vienpusis binominis testas duoda maždaug $p = 0,179$. Tačiau pataisius šį neatitikimą bendras 110/360 rezultatas vis tiek išlieka. [9]

KPU 1085

KPU 1085 - kelių centrų Ganzfeld eksperimentas. Duomenų rinkimas jau baigtas. Pagrindinei analizei numatyta 120 iš anksto atrinktų seansų, tačiau oficialus nepriklausomų teisėjų rezultatas dar nepaskelbtas. [6][11][12]

Tikrasis klausimas dabar: ar mažas viršatsitiktinis signalas išliks tada, kai taisyklės nustatytos iš anksto ir jau nebegalima pasirinkti tik patogių rezultatų?

VERDIKTAS

KĄ ŠIANDIEN GALIMA PASAKYTI?

Todėl šiandien sąžiningas atsakymas nėra nei „CŽV įrodė telepatiją“, nei „Visa tai seniai paneigta“.

Galutinis verdiktas dar neparašytas.

Galbūt būtent tai ir įdomiausia moksle: ne sensacinga išvada, o momentas, kai hipotezei pagaliau pastatomos tokios taisyklės, kurių ji nebegali pakeisti po rezultato.

PAGRINDINIAI ŠALTINIAI

1. JAV GovInfo - Analysis and Assessment of Gateway Process (1983)
2. CŽV - Ask Molly: Did CIA Really Study Psychic Powers?
3. CŽV Reading Room - Star Gate Program: Proposed Management Strategy (1995)
4. CŽV Reading Room - Perceptual Augmentation Techniques, SRI research report
5. KPU 1024 - Prospective meta-analysis preregistration
6. KPU 1024 - oficialus „List of included studies“
7. KPU 1074 - Results Summary (72/240)
8. Michael Daw (2024), University of Northampton doctoral thesis - KPU 1071
9. BIAL - Grant 269/16, KPU 1076 final poster
10. Neuroscience of Consciousness (2025) - Ganzfeld phenomenology
11. KPU 1085 preregistration / multisite project
12. Ganzfeld multisite project website

Pastaba: tai populiarinamasis, šaltiniais paremtas straipsnis, o ne mokslinė publikacija. Skaičiai p reikšmėms, kur pažymėta kaip perskaičiuota, tikrinti pagal tikslų binominį modelį.

Raktažodžiai: sąmonė • CŽV • STAR GATE • Ganzfeld • remote viewing